EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 27.5.2020.
COM(2020) 214 final

2020/0088 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu nolīgumu starp Eiropas Savienību un Ķīnas Tautas Republikas valdību par sadarbību ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu jomā un to aizsardzību

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma sagatavošanas iemesli un mērķi

Viena no prioritārajām stratēģijām lauksaimniecības produktu starptautiskās tirdzniecības ilgtspējas uzlabošanai ir politika, kuras mērķis ir sekmēt un paplašināt esošo ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzību starptautiskajā līmenī. Tai vajadzētu sniegt iespēju nostiprināt Eiropas Savienības kvalitātes politiku, apkarot maldinošu praksi un novērst ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu nelikumīgo izmantošanu. Tā veicinās ES lauksaimniecības eksporta pievienotās vērtības palielināšanos un tādējādi padarīs ES ekonomiku konkurētspējīgāku.

Ķīna ir ES otrā lielākā tirdzniecības partnere, un ES ir Ķīnas lielākā tirdzniecības partnere. Ķīnas un Eiropas savstarpējās tirdzniecības apjoms dienā vidēji pārsniedz 1 miljardu EUR. Lauksaimniecības pārtikas tirdzniecība ir svarīgs šo attiecību komponents, un ES un Ķīnas savstarpējā bilance ES gadījumā nepārprotami ir pozitīva. ES 2018. gadā tirdzniecībā ar Ķīnu šajā nozarē reģistrēja pārpalikumu 5,4 miljardu EUR apmērā. Ķīna bija ES otrs lielākais eksporta galamērķis (11 miljardi EUR) un ieņēma trešo vietu saistībā ar ES importu (5,6 miljardi EUR). Šie rādītāji ir pretstatā ES vispārējam preču tirdzniecības deficītam, kas attiecas uz Ķīnu un 2018. gadā sasniedz 184,9 miljardus EUR (209,9 miljardus EUR eksporta ziņā un 394,8 miljardus EUR importa ziņā).

Ķīnas vidusslāņa apjomam turpmākajos trijos gados būtu jāsasniedz 500 miljoni cilvēku, un tā attīstība palielina pieprasījumu pēc kvalitatīviem produktiem un tādējādi arī Eiropas ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm. Saskaņā ar pētījumu, kuru 2013. gadā pasūtīja AGRI ĢD[1], ar ģeogrāfiskās izcelsmes norādi apzīmēta produkta cena vidēji vairāk nekā divas reizes pārsniedz tāda līdzīga produkta cenu, kurš ar ģeogrāfiskās izcelsmes norādi nav apzīmēts. Tādējādi šis nolīgums sniegs labumu Eiropas ražotājiem un tam vajadzētu sniegt atbalstu lauku apvidiem, kur šos produktus ražo.

Šis nolīgums ir arī vēl viens solis virzībā uz ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu un to aizsardzības svarīguma vispārēju atzīšanu; tas ir process, ko ES virza ar dažādajiem brīvās tirdzniecības nolīgumiem, kurus tā parakstījusi pēdējos gados.

Papildus ekonomiskajiem ieguvumiem nolīgums būs arī pagrieziena punkts attiecībās ar Ķīnu, jo tas būs pirmais nozīmīgais divpusējais tirdzniecības nolīgums, kas noslēgts starp ES un Ķīnu. Tas arī pasaulei apliecina abu pušu apņemšanos padziļināt tirdzniecības attiecības un simbolizē atvērtību un starptautisko noteikumu ievērošanu, kas ir tirdzniecības attiecību pamatā.

Padome 2010. gada 10. septembrī apstiprināja sarunu sākšanu[2] par tādu nolīgumu ar Ķīnu, kura mērķis ir panākt nolīguma darbības jomā esošo ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu augstāko iespējamo aizsardzības līmeni un nodrošināt instrumentus, ar kuriem apkarot maldinošu praksi un ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu nelikumīgo izmantošanu.

Balstoties uz šīm sarunu norādēm, Komisija ar Ķīnas Tautas Republiku ir vienojusies par vērienīgu un visaptverošu nolīgumu par sadarbību ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu jomā un to aizsardzību.

---

[1] "Value of production of agricultural products and foodstuffs, wines, aromatised wines and spirits protected by a geographical indication (GI)" ("Tādu lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu, vīnu, aromatizētu vīnu un stipro alkoholisko dzērienu ražošanas vērtība, kuri ir aizsargāti ar ģeogrāfiskās izcelsmes norādi (ĢIN)"): https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/32b62342-b151-4bf3-8ba8-18568f37f43b.

[2] Dokuments 13325/10: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13325-2010-INIT/lv/pdf.

Komisija ierosina šādus Padomes lēmumu priekšlikumus:

– priekšlikums Padomes Lēmumam par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu nolīgumu starp Eiropas Savienību un Ķīnas Tautas Republikas valdību par sadarbību ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu jomā un to aizsardzību,

– priekšlikums Padomes Lēmumam par to, lai noslēgtu nolīgumu starp Eiropas Savienību un Ķīnas Tautas Republikas valdību par sadarbību ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu jomā un to aizsardzību.

Pievienotais Padomes lēmuma priekšlikums ir tiesību instruments, kas attiecas uz nolīguma parakstīšanu starp Eiropas Savienību un Ķīnas Tautas Republikas valdību par sadarbību ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu jomā un to aizsardzību.

- **Atbilstība spēkā esošajiem politikas noteikumiem šajā politikas jomā**

Nolīguma noslēgšana atbilst vispārējai ES stratēģijai veicināt ES ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu politiku. Iniciatīvas mērķis ir nodrošināt augsta līmeņa aizsardzību, vismaz 23. panta *TRIPS+* līmenī, ES ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu sarakstam Ķīnas Tautas Republikā un Ķīnas ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm ES. Iniciatīva nodrošinās konkurences priekšrocību tādu produktu ražotājiem, kas apzīmēti ar ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm.

- **Atbilstība pārējiem ES politikas virzieniem**

Divpusēja nolīguma noslēgšana ar Ķīnas Tautas Republiku par ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm atbilst ES ārējai darbībai un jo īpaši ES mērķiem, kas attiecas uz ES stratēģiju veicināt ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu politiku.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

ES un Ķīnas nolīgums par ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm ir jāparaksta Eiropas Savienībai atbilstīgi Padomes lēmumam, pamatojoties uz LESD 218. panta 5. punktu, un jānoslēdz Eiropas Savienībai atbilstīgi Padomes lēmumam, pamatojoties uz LESD 207. panta 3. punktu un 207. panta 4. punkta pirmo daļu, kā arī 218. panta 6. punktu un saņemot Eiropas Parlamenta piekrišanu.

- **Subsidiaritāte (jomā, kas nav Savienības ekskluzīvā kompetencē)**

Padomei iesniegtais nolīgums starp Eiropas Savienību un Ķīnas Tautas Republikas valdību neaptver jomas, kas nav ES ekskluzīvajā kompetencē.

- **Proporcionalitāte**

Šis priekšlikums ir saskaņā ar ES 2020. gada stratēģijas redzējumu un veicina ES tirdzniecības un attīstības mērķu sasniegšanu.

- **Tiesību instrumenta izvēle**

Šis priekšlikums ir saskaņā ar LESD 218. pantu, kurā paredzēts, ka Padome pieņem lēmumus par starptautiskiem nolīgumiem. Nav cita tiesību instrumenta, ko varētu izmantot šā priekšlikuma mērķa sasniegšanai.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaude**

Nav piemērojams.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Nav piemērojams.

- **Ekspertu atzinumu iegūšana un izmantošana**

Nav piemērojams.

- **Ietekmes novērtējums**

Nav piemērojams.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Nav piemērojams.

- **Pamattiesības**

Priekšlikums neietekmē pamattiesību aizsardzību Eiropas Savienībā.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Nolīgumam nav tiešas ietekmes uz ES budžetu.

5. CITI ASPEKTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Nolīgums starp Eiropas Savienību un Ķīnas Tautas Republikas valdību par sadarbību ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu jomā un to aizsardzību ietver institucionālus noteikumus, kas paredz apvienotu komiteju, kuras mērķis ir pārraudzīt nolīguma īstenošanu un pastiprināt sadarbību un dialogu par ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm.

Apvienotā komiteja nodrošina arī šā nolīguma pareizu darbību un var izskatīt jebkuru jautājumu par tā īstenošanu un norisi.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Nav piemērojams.

- **Sīkāks konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

ES un Ķīnas nolīgumā par ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm ir paredzēti Ķīnas tirgum piemērojami nosacījumi, kas attiecas uz ierosināto ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu augsta līmeņa aizsardzību.

Saskaņā ar sarunu norādēs noteiktajiem mērķiem Komisija citu jautājumu starpā nodrošināja šādus aspektus:

– *TRIPS+* līmeņa aizsardzība ES ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm pēc nolīguma stāšanās spēkā; tā nodrošina aizsardzību pret tulkošanu, transkripciju vai transliterāciju vai minēto ģeogrāfisko norāžu izmantošanu, papildinot tās ar tādiem vārdiem kā "veids", "tips", "stils", "imitācija" vai tamlīdzīgi;

– papildu 175 ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzība 4 gadu laikā pēc stāšanās spēkā un mehānisms, ar kuru vēlāk var pievienot vairāk ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu;

– ģeogrāfiskās izcelsmes norādes pastāvēs līdzās likumīgajām agrākajām preču zīmēm, no kurām vairākums pieder Eiropas likumīgajiem īpašniekiem.

2020/0088 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu nolīgumu starp Eiropas Savienību un Ķīnas Tautas Republikas valdību par sadarbību ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu jomā un to aizsardzību

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 3. punktu un 207. panta 4. punkta pirmo daļu saistībā ar 218. panta 5. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Padome 2010. gada 10. septembrī ļāva Komisijai sākt sarunas ar Ķīnas Tautas Republikas valdību attiecībā uz nolīgumu par sadarbību ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu jomā un to aizsardzību. Sarunas tika sekmīgi noslēgtas, parafējot nolīgumu.

(2) Ierosinātā nolīguma mērķis ir panākt ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu augstāko iespējamo aizsardzību un nodrošināt instrumentus, ar kuriem apkarot maldinošu praksi un ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu nelikumīgo izmantošanu.

(3) Tādēļ nolīgums būtu jāparaksta Eiropas Savienības vārdā, ņemot vērā tā noslēgšanu vēlāk,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo Eiropas Savienības vārdā tiek apstiprināta nolīguma starp Eiropas Savienību un Ķīnas Tautas Republikas valdību par sadarbību ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu jomā un to aizsardzību parakstīšana, ņemot vērā tā noslēgšanu.

Parakstāmā nolīguma teksts ir pievienots šim lēmumam.

2. pants

Padomes Ģenerālsekretariāts sagatavo pilnvaru instrumentu parakstīt nolīgumu, ņemot vērā tā noslēgšanu, personai(-ām), kuru(-as) norādījis nolīguma sarunu vadītājs.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs